

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT ĐỀ THI VÀO 10 MÔN TOÁN – TỈNH QUẢNG TRỊ

THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN TUYENSINH247.COM

Câu 1 (2,0 điểm):

Cách giải:

Bằng các phép biến đổi đại số, rút các biểu thức sau:

$$A = 2\sqrt{8} - 5\sqrt{18} + 4\sqrt{32}$$

Ta có:

$$\begin{aligned} A &= 2\sqrt{8} - 5\sqrt{18} + 4\sqrt{32} \\ &= 2\sqrt{4 \cdot 2} - 5\sqrt{9 \cdot 2} + 4\sqrt{16 \cdot 2} \\ &= 4\sqrt{2} - 15\sqrt{2} + 16\sqrt{2} \\ &= 5\sqrt{2} \end{aligned}$$

Vậy $A = 5\sqrt{2}$.

$$B = \frac{a - \sqrt{a}}{a - 2\sqrt{a} + 1} (1 - \sqrt{a}) \text{ với } a > 1$$

Với $a > 1$, ta có:

$$\begin{aligned} B &= \frac{a - \sqrt{a}}{a - 2\sqrt{a} + 1} (1 - \sqrt{a}) \\ &= -\frac{\sqrt{a}(\sqrt{a} - 1)}{(\sqrt{a} - 1)^2} (\sqrt{a} - 1) = -\sqrt{a} \end{aligned}$$

Vậy $B = -\sqrt{a}$.

Câu 2 (1,5 điểm):

Cách giải:

Cho hàm số $y = (1 - m)x^2$. (1)

1. Tìm điều kiện của m để hàm số (1) đồng biến khi $x > 0$.

Hàm số đồng biến khi $x > 0$ nếu hệ số $1 - m > 0 \Leftrightarrow m < 1$.

Vậy hàm số đồng biến khi $x > 0$ thì $m < 1$.

2. Với giá trị nào của m thì đồ thị hàm số (1) cắt đường thẳng $y = -x + 3$ tại điểm có tung độ bằng 2?

Đồ thị hàm số (1) cắt đường thẳng $y = -x + 3$ tại điểm có tung độ bằng 2 nên điểm đó thỏa mãn phương trình đường thẳng $y = -x + 3$.

Hay $2 = -x + 3 \Leftrightarrow x = 1$. Điểm đó là $A(1; 2)$.

Thay tọa độ A vào (1) ta được: $2 = (1 - m) \cdot 1^2 \Leftrightarrow m - 1 = -2 \Leftrightarrow m = -1$.

Vậy $m = -1$ thì đồ thị hàm số (1) cắt đường thẳng $y = -x + 3$ tại điểm có tung độ bằng 2.

Câu 3 (1,5 điểm):

Cách giải:

Cho phương trình (ẩn x) $x^2 - 2mx + 2m - 1 = 0$.

1. Giải phương trình khi $m = 3$.

Thay $m = 3$ vào phương trình đã cho ta được: $x^2 - 6x + 5 = 0$

Ta có: $\Delta = (-6)^2 - 4.5 = 16 > 0$ nên phương trình có 2 nghiệm phân biệt:

$$\begin{cases} x_1 = \frac{6 + \sqrt{16}}{2} = 5 \\ x_2 = \frac{6 - \sqrt{16}}{2} = 1 \end{cases}$$

Vậy tập nghiệm của phương trình là $S = \{5; 1\}$.

2. Tìm giá trị của m để phương trình có hai nghiệm x_1, x_2 sao cho biểu thức $A = \frac{4(x_1x_2 + 1)}{x_1^2 + x_2^2 + 2(2 + x_1x_2)}$ đạt giá trị nhỏ nhất.

Phương trình: $x^2 - 2mx + 2m - 1 = 0$ có: $\Delta' = m^2 - 2m + 1 = (m - 1)^2 \geq 0 \forall x \in \mathbb{R}$ nên phương trình luôn có nghiệm.

Theo định lí Vi-ét ta có:
$$\begin{cases} x_1 + x_2 = 2m \\ x_1x_2 = 2m - 1 \end{cases}$$

Khi đó ta có:

$$A = \frac{4(x_1x_2 + 1)}{x_1^2 + x_2^2 + 2(2 + x_1x_2)}$$

$$A = \frac{4(x_1x_2 + 1)}{(x_1 + x_2)^2 - 2x_1x_2 + 4 + 2x_1x_2}$$

$$A = \frac{4(x_1x_2 + 1)}{(x_1 + x_2)^2 + 4}$$

$$A = \frac{4(2m - 1 + 1)}{4m^2 + 4}$$

$$A = \frac{2m}{m^2 + 1}$$

Ta có

$$(m + 1)^2 \geq 0 \forall m \Leftrightarrow m^2 + 1 \geq -2m \forall m$$

$$\Leftrightarrow -(m^2 + 1) \leq 2m \forall m \Leftrightarrow -1 \leq \frac{2m}{m^2 + 1} \forall m$$

$\Rightarrow A \geq -1 \forall m \Rightarrow A_{\min} = -1$. Dấu “=” xảy ra khi $m + 1 = 0 \Leftrightarrow m = -1$.

Câu 4 (1,0 điểm):

Cách giải:

Điểm số trung bình của một vận động viên bắn súng sau 40 lần bắn là 8,25 điểm. Kết quả cụ thể ghi trong bảng sau, trong đó có hai ô bị mờ không đọc được (đánh dấu *).

Điểm số của mỗi lần bắn	10	9	8	7
Số lần bắn	7	*	15	*

Hãy tìm lại các số trong hai ô đó.

Gọi số lần bắn trong ô với điểm số là 9 là a ($a \in \mathbb{N}^*$)

Gọi số lần bắn trong ô với điểm số là 7 là b ($b \in \mathbb{N}^*$)

Tổng số lần bắn của vận động viên đó là 40 nên ta có: $7 + a + 15 + b = 40 \Leftrightarrow a + b = 18$ (1)

Điểm số trung bình của một vận động viên bắn súng sau 40 lần bắn là 8,25 nên ta có phương trình

$$\frac{10 \cdot 7 + 9a + 8 \cdot 15 + 7b}{40} = 8,25 \Leftrightarrow 9a + 7b = 140 \quad (2)$$

Từ (1), (2) ta có hệ phương trình:
$$\begin{cases} a + b = 18 \\ 9a + 7b = 140 \end{cases}$$

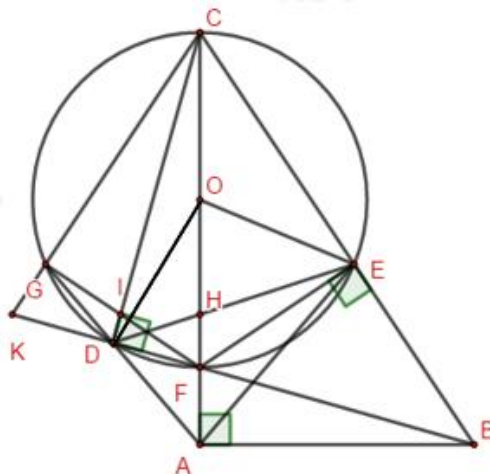
$$\Leftrightarrow \begin{cases} 9a + 9b = 162 \\ 9a + 7b = 140 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2b = 22 \\ a = 18 - b \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} b = 11 \\ a = 7 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 7 \\ b = 11 \end{cases} \quad (tm)$$

Vậy số lần bắn trong ô điểm 9 là 7 lần, số lần bắn trong ô điểm 7 là 11 lần.

Câu 5 (3,5 điểm):

Cách giải:

Cho tam giác ABC vuông tại A . Trên cạnh AC lấy điểm F , vẽ EF vuông góc với BC tại E . Gọi (O) là đường tròn ngoại tiếp tam giác CEF . Đường thẳng BF cắt (O) tại điểm thứ hai là D , DE cắt AC tại H .

1. Chứng minh $ABEF$ là tứ giác nội tiếp.

Ta có $\angle FAB = 90^\circ$ (vì tam giác ABC vuông tại A)

$$\angle FEB = 90^\circ \quad (\text{vì } FE \perp BC).$$

$$\Rightarrow \angle FAB + \angle FEB = 90^\circ + 90^\circ = 180^\circ$$

$\Rightarrow ABEF$ là tứ giác nội tiếp (dnhb).

2. Chứng minh $\angle BCA = \angle BDA$

Ta có $\angle BDC = \angle FDC = 90^\circ$ (góc nội tiếp chắn nửa đường tròn).

$\Rightarrow \angle BDC = \angle BAC = 90^\circ$.

$\Rightarrow ABCD$ là tứ giác nội tiếp đường tròn đường kính BC (Tứ giác có 2 đỉnh A, D cùng nhìn BC dưới một góc 90°).

$\Rightarrow \angle BCA = \angle BDA$ (hai góc nội tiếp cùng chắn cung AB).

3. Chứng minh hai tam giác AEO và EHO đồng dạng.

Ta có: $OD = OE \Rightarrow \triangle ODE$ cân tại $O \Rightarrow \angle OED = \angle ODE = \frac{180^\circ - \angle EOD}{2}$ (tổng 3 góc trong một tam giác).

Mà $\angle EOD = 2\angle ECD = 2\angle BCD$ (góc nội tiếp và góc ở tâm cùng chắn cung DE)

$\Rightarrow \angle OED = \angle ODE = \frac{180^\circ - 2\angle BCD}{2} = 90^\circ - \angle BCD = \angle CBD = \angle EBF$ (do tam giác BCD vuông tại D).

Lại có: $\angle EBF = \angle EAF$ (hai góc nội tiếp cùng chắn cung EF của tứ giác nội tiếp $ABEF$)

$\Rightarrow \angle EAO = \angle EAF = \angle OED = \angle OEH$.

Xét tam giác OEH và tam giác OAE ta có:

$\angle EOA$ chung;

$\angle EAO = \angle OEH$ (cmt)

$\Rightarrow \triangle OEH \sim \triangle OAE$ (g.g).

4. Đường thẳng AD cắt (O) tại điểm thứ hai là G , FG cắt CD tại I , CG cắt FD tại K . Chứng minh I, K, H thẳng hàng.

Ta có $\angle FGC = 90^\circ$ (góc nội tiếp chắn nửa đường tròn đường kính CF) $\Rightarrow FG \perp CK$.

Mà $CD \perp KF$ và $\{I\} = CD \cap GF$ nên I là trực tâm của tam giác CFK .

$\Rightarrow KI$ là đường cao thứ 3 của tam giác $CFK \Rightarrow KI \perp CF$ (1)

Ta có $\angle OAE = \angle OEH = \angle ODE$ (cmt)

$\Rightarrow OEAD$ là tứ giác nội tiếp (tứ giác có 2 đỉnh kề cùng nhìn một cạnh dưới các góc bằng nhau).

$\Rightarrow \angle ADE = \angle AOE$ (2 góc nội tiếp cùng chắn cung AE).

Mà $\angle AOE = 2\angle FCE = 2\angle FDE$ (góc nội tiếp và góc ở tâm cùng chắn cung EF).

$$\Rightarrow \angle ADE = 2\angle FDE \Rightarrow DF \text{ là phân giác của } \angle ADE \Rightarrow \angle ADF = \angle FDE = \frac{1}{2} \angle ADE$$

Ta lại có $\angle FDA = \angle GCA = \angle KCH$ (góc ngoài và góc trong tại đỉnh đối diện của tứ giác nội tiếp $CFDG$).

$$\Rightarrow \angle HDF = \angle KCH \Rightarrow CHDK \text{ là tứ giác nội tiếp (tứ giác có góc ngoài bằng góc trong tại đỉnh đối diện).}$$

$$\Rightarrow \angle KHC = \angle CDK = 90^\circ \text{ (2 góc nội tiếp cùng chắn cung } CK \text{) hay } KH \perp CF \text{ (2)}$$

Từ (1) và (2) ta có I, K, H thẳng hàng.

Câu 6 (0,5 điểm):

Cách giải:

Cho các số thực x, y, z thỏa mãn $0 \leq x, y, z \leq 1$. Chứng minh rằng

$$x + y + z - 2(xy + yz + zx) + 4xyz \leq 1$$

$$\text{Vì } 0 \leq x, y, z \leq 1 \Leftrightarrow \begin{cases} xy(z-1) \leq 0 \\ yz(x-1) \leq 0 \\ xz(y-1) \leq 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow 3xyz \leq xy + yz + zx \Leftrightarrow 3xyz - (xy + yz + zx) \leq 0 \quad (1)$$

$$\text{Lại có } (x-1)(y-1)(z-1) \leq 0 \Leftrightarrow xyz - xy - yz - zx + x + y + z - 1 \leq 0 \quad (2)$$

Cộng vế theo vế của (1) và (2) ta được

$$4xyz - 2(xy + yz + zx) + x + y + z - 1 \leq 0$$

$$\Leftrightarrow x + y + z - 2(xy + yz + zx) + 4xyz \leq 1 \text{ (dpcm)}$$

Dấu “=” xảy ra chẳng hạn tại $(x; y; z) = (1; 1; 1)$ hoặc $(x; y; z) = (0; 1; 1)$ và các hoán vị của nó.

- HẾT -